

Memo

Aan:	Gemeenteraad
Van:	College B&W
Team:	Beleid
Datum:	26 september 2026
Onderwerp:	Koers lokaal georganiseerde jeugdhulp 2028 en verder
Bijlage memo:	3
N.a.v. toezegging raad d.d.:	

Inleiding

De gemeenten in Friesland zijn vorig jaar gestart met de voorbereiding op een nieuw inkooptraject voor de Specialistische Jeugdhulp (SJH) en Wonen. Een richtinggevende vraag hierbij was langs welke inhoudelijke richting we de inkoop willen vormgeven. Hoewel de bestaande kaders, zoals de Fryske Regiovisie Jeugdhulp, de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg en de Hervormingsagenda Jeugd, belangrijke aanknopingspunten bieden, bleek tijdens een bijeenkomst van het Directeuren- en Managers overleg (DMO) en portefeuillehoudersoverleg (PO) SDF Jeugd op 7 november 2025 dat een verdiepingssessie op de gezamenlijke richting noodzakelijk was om de juiste keuzes voor de inkoop te kunnen maken.

In de Heisessie eind januari 2026, waar alle 18 Friese gemeenten en verschillende disciplines waren vertegenwoordigd, is hier gezamenlijk aan gewerkt. Het bijgevoegde verslag bevat een uitgebreide weergave van de opbrengst van de heisessie. Een belangrijke uitkomst van de heisessie was dat Friese gemeenten de mogelijkheid krijgen om niet verplichte regionale vormen van jeugdhulp lokaal te organiseren. Dit gaat met name om begeleiding, behandeling en diagnostiek. In de ook bijgevoegde inkoopstrategie Specialistische jeugdhulp en wonen is uitgewerkt wat dit betekent voor de komende regionale aanbesteding. Specifiek ligt de mogelijkheid voor dat gemeenten de keuze maken uit de regionale contracten voor de niet regionaal verplichte vormen van jeugdhulp stappen. Gemeenten kunnen er ook voor kiezen het regionale aanbod als vangnet te behouden, op het moment dat zij deze jeugdhulp in de eigen gemeente als algemene (vrij toegankelijke) voorziening organiseren.

Lokale koers

In de vergadering van 22 september heeft het college B&W een besluit genomen over de gekozen richting van de gemeente Weststellingwerf op het gebied van de lokale organisatie van jeugdhulp en Sociaal Domein Fryslân (SDF) hierover te informeren.

Deze richting past binnen de sociaal domein brede beweging naar de voorkant, waarin de opgave Stevige Lokale Teams een belangrijke ontwikkeling vormt. Binnen deze opgave wordt ingezet op tijdige, laagdrempelige en integraal georganiseerde ondersteuning dichtbij inwoners. De meest voor de hand liggende optie is om de ondersteuning door het eigen gebiedsteam te laten uitvoeren. Kern is dat de gemeente ervoor kiest om vanaf 2028 te starten met het zelf bieden van lichte vormen van jeugdhulp, zoals begeleiding, in de vorm van een algemene voorziening. Dit betekent ook dat de gemeente Weststellingwerf voorlopig onderdeel blijft van de regionale contractering door SDF. Het is de bedoeling om deze lokale uitvoering vanaf 2028 stapsgewijs verder uit te breiden.

Het voordeel van lokale organisatie van jeugdhulp is de sterke verbinding met andere domeinen, waardoor domeinoverstijgend kan worden gewerkt en ondersteuning meer integraal kan worden georganiseerd. Ook biedt dit de kans om de ondersteuning vorm te geven op een manier die goed

aansluit bij de gemeente Weststellingwerf en haar inwoners, waarbij hulp meer in de nabijheid van inwoners wordt georganiseerd en beter aansluit bij de lokale behoeften en leefwereld van gezinnen en jeugdigen.

Herzieningsclausule

Door SDF is aan gemeenten gevraagd om in september 2026 via een zogenaamde herzieningsclausule aan te geven hoe zij de lokale organisatie van lichte, ambulante vormen van jeugdhulp vanaf 2028 voor zich zien. De ingezette richting in Weststellingwerf leidt tot de volgende herzieningsclausule voor de inkoop van specialistische jeugdhulp en Wonen 2028 en verder:

De gemeente Weststellingwerf is voornemens om vanaf 2028 een deel van de ambulante jeugdhulp lokaal te organiseren. Vanaf dat moment is het mogelijk dat er minder jeugdigen uit de gemeente gebruik zullen maken van deze regionaal ingekochte vormen van jeugdhulp. Op het moment van publicatie van de inkoopprocedure onderzoekt de gemeente nog welke producten lokaal georganiseerd zullen worden en op welke wijze de lokale invulling kan worden georganiseerd. Dat onderzoek is voornamelijk gericht op de mogelijkheden voor het organiseren van alternatieve vormen van jeugdhulp als algemene voorzieningen binnen het voorliggend veld en het gebiedsteam. Hoewel het mogelijk is dat de gemeente Weststellingwerf vanaf 2028 minder gebruik maakt van de regionale overeenkomst, is de gemeente Weststellingwerf wel voornemens (grotendeels) onderdeel te blijven van de regionale overeenkomst.

SDF is van deze herzieningsclausule op de hoogte gesteld.

Bijlagen

1. Eindverslag Heisessie Jeugd 0098862402
2. Informatie voor gemeenten over tussentijdse uitfasering 0098862403
3. Inkoopstrategie Specialistische jeugdhulp en Wonen 0098863658